

Redacția și Administrația:
Budapesta, VII., Nyár-utca 1.

Aci sunt a se trimite tot felul
de scrisori, cereri și bani.

Un număr 10 fileri.

ADEVĚRUL

(GLASUL POPORULUI)

ABONAMENTUL:
Pe 1 an . . . 1 coroană
Pe 1/2 an . . . 50 fileri
Pentru străinătate:
Pe 1 an . . . 2 coroane
Pentru America:
Pe 1 an . . . 1 dolar

Organul partidului socialdemocrat din Ungaria.

Foaie politică pentru poporul muncitor român.

Editor: Partidul socialdemocrat.

Apare la 1 al fie-cărei luni.

Redactor-responsabil: Aurel Cristea.

Absolutismul.

Acum când Dieta fu disolvată în stare de ex-lex, acum când ciolanul dietelor deputaților privilegiați a fost sistat, marii „patrioți” ai coaliției strigă cât îi ia gura de mare că am intrat în epoca absolutizmului.

Citind foile burghezo-coaliționiste și să face scârbă, văzând cum aceste strigă, plâng, că țara este în pericol, că am intrat în perioada absolutizmului.

Și cu toate acestea noi nu vedem nimic din toate acestea. Să poate că absolutismul a venit și pentru clasa privilegiată, căci milioanele poporului au fost și până acum în perioada absolutizmului.

Coaliția, aceea coaliție care la alegerile din urmă a făgăduit în toate părțile poporului votul universal și ajungând la majoritate nu a vrut să știe de el, aceea coaliție cheamă azi poporul la luptă pentru apărarea constituției.

Oare pentru care constituție?

Avut-au milioanele poporului constituție? Bucuratu-s-au ei de drepturile garantate prin această constituție?

Acești „patrioți” ai coaliției au fost azi de putred în cât a trebuit să se dărime, spre a face loc adevăratei constituției a poporului întreg.

Așa numita constituție din țara Ungară este constituția clasei privilegiate, care s'a bucurat de ea.

Poporul, milioanele poporului nu au avut și nu au încă constituție.

Marii „patrioți” ai coaliției strigă că a venit absolutismul și vom trăi timpuri grele.

Oare până acum timpurile nu au fost destul de grele pentru milioanele poporului?

Avut-am noi drepturi în această țară? Avut-am noi libertatea de intrunire, de adunare de asociare, de presă?

Când foile noastre au fost confiscate în se-care zi, oare atunci nu a fost absolutism?

Când tovarășii noștri au fost fără milă, fără cruțare aruncați în temnițe, atunci nu a fost absolutism?

Găsit-u-s-a atunci vre-unul din membri coaliției care ar fi protestat, care și-ar fi ridicat cuvântul contra acestor nelegiuiri?

Nu. De o sută de ori nu.

Și azi au nerușinata îndrăzneală de a chema milioanele poporului ca să apere aceea constituție, care este a privilegiaților, de care nu s'a bucurat nimeni, decât numai clasa capitalistă.

Prin disolvarea Dietei s'a sfârșit comedia pe care partidele coalitate au jucat-o mar bine de un an de zile. Această comedie tragico-comică, care nu a avut alt scop decât a arunca cenușe în ochii poporului, a ține și mai departe milioanele poporului în ignoranță și neștiință prin frazele lor de patriotism, s'a sfârșit.

Procesul pe care îl vedem dezvoltându-se înaintea noastră, este procesul de agonie al putredii societății de azi, care se dărime spre a face loc unei noi societăți, unui nou parlament, unei noi constituții, adevăratei constituții a milioanele poporului întreg.

Constituția de azi nu este de cât o minciună pentru popor. Poporul nu s'a putut folosi de drepturile garantate prin ea. De această constituție să bucură și să folosește numai clasa privilegiată, clasa capitalistă care nu are alt scop decât apăsarea și stoarcerea chiar și măduvei din oasele milioanele poporului, spre mărirea capitalului lor, pe când poporul este exclus din drepturile garantate prin ea.

Acum întrebăm pe marii „patrioți”: oare pentru care constituție să ne jertfim singele? Pentru această putredă unealtă a clasei privilegiate?

Nu. Din contră vom da ajutor la dărimea acestei constituții a clasei privilegiate, spre a face loc dădinei unei noi constituții, care va fi adevărata constituție a poporului, a milioanele poporului întreg, iar nu a unei clase privilegiate.

Vom lupta pentru acerea unei constituții care va cuprinde votul univărsal, egal, direct și secret fără restrângere, care va cuprinde toate acele reforme sociale pentru îmbunătățirea milioanele poporului.

Vom lupta pentru aceea constituție care n schimbul datoriilor să și dăreze poporului.

De perioada absolutizmului, despre care s'au speriat marii „patrioți”, nu avem teamă căci noi și până acum am stat sub absolutismul clasei privilegiate. G—a.

Trei greve!

În ultimele șase săptămâni muncitorimea din mai multe părți ale țerei a dat o dovadă destul de eclatantă, că arma cea mai puternică a muncitorimii este și rămâne organizarea, solidaritatea și unirea.

În acest scurt timp de șase săptămâni am văzut strecurându-se trei greve, cari ne-au dat dovezi destul de puternice în privința puterii muncitorilor organizați.

Insemnătatea acestor greve ne silesc a ne ocupa mai pe larg cu această chestiune spre a dovedi tovarășilor cât este de necesară organizarea.

În primul rând descriem decursul grevei din *Nándorhegy* (Ferdinandsberg) din com. Caras-Severin, care din cauza apucăturilor rele ale autorităților, cari în totdeauna ea și în cazul de față, surzuta a alerga în ajutorul capitalului, a avut un decurs trist și tragic, căci această grevă a costat singele nevinovat al 9 muncitori.

Greva a izbucnit din cauză, că între muncitori de acolo s'au găsit doi trădători, cari au denunțat pe un tovarăș la direcțiunea minei, că organizează pe muncitori și i' indeamnă a se inserie în sindicat.

Rezultatul acestei denunțări a fost, că acestui tovarăș îi s'a tăiat lucrul. Muncito-

rimea văzând acestea, s'a declarat solidară cu tovarășul lor sistând lucrul și cerând reprimirea tovarășului lor și darea afară a celor doi trădători.

Deputațiunea aleasă de muncitori nu fu primită de direcțiune. Direcțiunea în loc de a încheia pace cu muncitori, a telegrafiat autorităților, cari la rândul lor au trimis un număr mai mare de jandarmi la fața locului. Sfirșitul a fost că jandarmii au dat foc asupra greviștilor, făcând o baie de sînge ca cea dela Aleșd. Au căzut 9 morți și peste 30 au fost răniți.

Aceasta este dreptatea pe care muncitorimea o poate aștepta dela societatea actuală. Și cu toate măsurile de precauțiune, cu toate terorizările autorităților, cari stau în slujba capitalului, totuși fu nevoită direcțiunea a-și pleca capul înaintea dreptei cerinți a muncitorilor, căci muncitorii nu s'au apucat de lucru până ce cerințele lor nu au fost împlinite.

A doua grevă a fost aceea del uzinele *Lupeni* lângă *Petroșeni*, care izbucnit acum trei săptămâni din cauză că salariul muncitorilor a fost așa de mic în cât muncitorii nu mai erau în stare a-și întreține traiul.

Ceea ce caracterizează procederea direcțiunei de aici este de nesperis. Direcțiunea văzând că lucrătorii de zi s'au pus în grevă, nu a lăsat pe acei cari peste noapte se aflau la lucru în mine, să iasă afară, de frică că aceștia s'ar vor pune în grevă, așa că cari, lucrau noaptea în mine, nici nu au știu că ce se întâmplă sus pe suprafața pământului.

Cu toate aceste ce s'a întâmplat? Muncitorii au eșit învingători. Prin solidaritatea, prin unirea lor au fost atât de puternici, în cât au silit și pe direcțiune a-și pleca capul înaintea lor și a le da dreptele pretinderi. Cu un cuvânt și aci victoria a fost pe partea muncitorilor.

A treia grevă a fost aceea care a izbucnit în *Fiume*. Fochiștii societății de navigațiune Ungaro-Croată punându-se în grevă pentru dobîndirea unui salariu mai omenesc și după ce greva a durat deja două zile fără nici un rezultat, muncitorimea întregă s'a declarat solidară și a declarat greva generală. Și aci au fost ciocniri între poliție și greviști și a costat viața unui om. Cu toate astea muncitorimea s'a reintors la lucru cu fruntea sus ridicată, căci toate cerințele greviștilor au fost împlinite.

Ce concluzie poate trage muncitorimea din aceste trei greve? Aceea, că dacă muncitorii să înțeleg, dacă toți au un gând, o voință, atunci fac minuni mari, pot aduce multe lucruri la îndeplinire.

Până atunci până când muncitorii vor lupta câte unul singur, nu se va putea dobîndi nimic. Dacă intrăm uniți în luptă, atunci putem fi siguri că izbînda va fi a noastră.

Când ne vom organiza, când toți vom avea o simțire, un gând, atunci puterea noastră va fi așa de mare în cât vom putea ține piept ori-cărui dușman al capitalului, fie el cât de mare.

În coloanele acestei foi s'a scris deja mult despre organizare. Și nici în cazul de față nu putem trece fără a îndemna pe frații noștri români la organizare.

Muncitorii de toate breslele au deja sindicatele lor și prin aceste sindicate și-au cucerit multe dreptăți.

Acum și muncitorii de pămînt (economii)

au căpătat statutele sancționate de ministrul de interne. Drumul spre organizare este deschis pentru toată muncitorime a acestei țări. Numai una ne lipsește și aceea este voința de a ne organiza.

Voeste și veți putea! Dacă vom vom putea pune capăt nedreptăților cari se comit în fie-care zi de stăpînitori, capitaliști și alții.

Dacă vom avea o voință, ne vom putea ușor cuceri drepturile de cari suntem lipsiți, ne vom putea îmbunătăți soarta și vom putea zice: *A noastră este Ungaria! A noastră lumea întreagă!* G—a.

Lumea muncitoare.

Muncitori din lumea întreagă uniți-vă.
Carol Marx.

Pretutendenți, ori unde muncitorimea, poporul s'a trezit din somnul morții și au înțeles pe marii noștri dascăli și cuvintele marelui Marx, s'a cristalizat și a prins putere viața.

Astăzi sub stindardul socialdemocrației se numără milioane de proletari bine organizați în sindicate puternice și în partid de clasă, unde cu țeluri bine definite darimă cărămidă cu cărămidă din putredul așezămint social-burghez-capitalist, care nu mai corespunde vremurilor în care trăim, și în locul nedreptei alcătuirii sociale să se puie bazele unei societăți mai bune, potrivite cu timpurile în care trăim, unde să nu mai fie bogat și săraci, stăpîn și stăpîniti, unde să se poată bucura fie-care de roadele muncii sale, unde să domnească dreptatea și fericirea pentru toți.

Astăzi milioane de poporul, muncitorii sunt mai rău tratați ca robii din epocile cele mai îndepărtate. Sărbătorii scoborît sub strictul necesar, munca excesivă, armata de rezervă a muncitorimii fără lucru, care sute de mii sunt aruncați din fabrici din cauza supraproduției din care birnie crizele cele mari ajunse în permanentă. Muncitorii sunt ca să susțină o clasă de paraziți, în timp ce societatea, cari se îngrijesc de clasă privilegiată să fie poporul în ignoranță, că poporul odată luminat, s'a isprăvit cu dominația de clasă.

În Rusia de azi zile revoluția este în permanență. Proletariatul, muncitorimea face lupta pentru o constituție liberă, pentru votul universal, libertatea adunărilor, libertatea cuvîntului și presei. În multe părți u mers și mai departe, s'au făcut stăpînitori pămînturilor, lucrează comun și împăr-

tesc frățește roadele muncii lor. S'a ajuns la maxima: nici muncă fără pâne, nici pâne fără muncă.

Ziua de 22 Ianuarie, un an dela singerosul măcel făptuit din porunca țarului Nicolae II., întreaga lume muncitoare a aniversat această zi măreață, când poporul rus a primit botezul de sînge, și de atunci continuă măreața luptă până țarismul se va prăbuși.

În Germania proletariatul este puternic organizat în sindicate și în partid de clasă, muncitorimea are 81 reprezentanți în parlament și voturile primite de acești deputați trece peste 5 milioane, de s'a înspăimîntat clasele privilegiate de puterea socialdemocrației.

În Franța în zilele din urmă a condamnat justiția de clasă 26 tovarăși cari au dat la lumina un manifest antimilitarist. Osînda a variat de la 1 an la 4 ani. Aceasta s'a întâmplat în republicana Franței unde și-a vîrsat muncitorimea sîngele în marele revoluțiunii din 1789 și 1848 precum și comuna din Paris în 1871, unde este scris în constituție libertatea cuvîntului și presei pentru fie-care cetățean al Franței. Și burghezia, clasa privilegiată a dovedit încă odată că numai clasa stăpînitoare se bucură de libertățile pentru care muncitorimea și-a vîrsat sîngele. Când muncitorimea caută să-și apere dreptul nesotit și călcat în picioare de către clasa stăpînitoare, atunci le deschide porțile temnițelor, dar muncitorimea din Franța organizată în sindicate s'a solidarizat cu cei peșepșiți pe nedrept de judecătoria burgheză și confederația generală a muncii a hotărît ca acel manifest pentru care au fost condamnați cei 26 tovarăși să-l retipărească în milioane de exemplare și să-l subsidie de toți muncitorii organizați cari trece peste numărul de 200.000 și să-l împărțească din nou printre muncitori și cătane. Iată cum răspunde muncitorimea organizată clasei capitaliste.

În Austria lupta pentru votul universal a înfrînt clasa privilegiată. În Austria și în Italia încercările de a împărți peste 300.000 muncitori și în toate orașele s'au ținut adunări pentru acest scop la care s'au declarat că dacă clasa burgheză nu dă votul universal, atunci muncitorimea îi cucerește cu arma grevei generale.

În Bulgaria și Serbia cere muncitorimea votul universal și alte legi benefice pentru poporul.

În România mișcarea socialistă și-a luat un avînt puternic. La o adunare ce s'a ținut în București au luat parte peste 5000

muncitori. În timp de 4 luni s'au alcătuit 10 sindicate cu numeroși membri și sunt în legătură cu țara întreagă. Pe zi ce trece sindicatele cresc la număr în toate orașele mai principale din România. Muncitorii au înființat societăți de cultură conduse tot de muncitori, unde se țin conferințe, unde se luminează. Au foaia lor „România Muncitoare care apare săptămînal.

La noi în Ungaria, muncitorimea de ani de zile este organizată în sindicate puternice și în partid de clasă de trece suma de 100.000. Avem 30 foi între care trei săptămînale și celelalte bilunare, afară de aceste avem „Népszava“ care apare zilnic. și cum știm duce luptă mare pentru cucerirea votului universal.

Muncitorimea de alte naționalități din țară s'a convins că numai strînși uniți în sindicate pot duce lupta contra capitalismului și pot să-și îmbunătățească salariul și scurteze timpul de muncă.

Acum după multe lupte s'a aprobat statutele muncitorilor de pămînt (economii) și în sute de orașe și sate s'au format grupe cu zeci de mii de membri. Noi Românii din Ungaria am dormit sau am fost duși pe cărări greșite de clasa noastră privilegiată română, care are interese proprii de a ține poporul în ignoranță, că numai atunci beneficiază ei, până poporul băjbăește în întuneric.

Dar destul, la o parte cu acești falși apostoli și propăvăduitori ai ideilor lui Crist, căci aceștia și din religie fac speculă, cari sub masea naționalismului ne store și măduva din oase. Puțin le pasă lor că pierd un popor întreg istovit și jefuit tot de ei în diferite forme. Prin așa zisele foi populare, scrise de acești lingăi, dă poporul adevărată otravă, prin foile lor caută să ne adoarmă mîntea spre a ne putea jefui mai bine.

Frați Români! Să nu așteptăm nimic de la cei ce fac parte din clasa de sus, căci pareă ne-o găsim prin noi înși-ne. Noi organizați cu totii să formăm bibliotecă și sindicatele noastre în fie-care comunitate să scriem serios și de știință, să putem și noi cum a fost lumea, cum este și cum trebuie să fie. Să ajungem și noi pe tovarășii noștri de alte neamuri din Ungaria.

Muncitorii din lumea întreagă se mișcă pentru câștigarea dreptului la viață, până și chinezii știu ce-i organizația, ce-i socialismul.

Înainte, toți să ne pătrundem marele cuvinte: *Muncitori din lumea întreagă uniți-vă!* I. Crățu.

ASTA' I VOREA!

Dedicată D-lui Dimitrie Birăuția red. resp. la „Poporul Român“ în Budapesta.

Ho, ho! . . . domnule Birăuți
Lasă-o mai mereuți
Nu da cu boata în Muncitor
Pe care îl numești „Popor“.

Lasă-te nu'ți mai fie
Frică de-a noastră frăție
Care'i cu mult mai grațioasă
Decît naționalismul D-voastră.

Că Vă bate cea păcătoasă
Conștiință a dușmii voastră,
Credem — dar noi suntem oi multe
Ce nu pot să Vă zăbite.

Și acum cînd vedem bine
Jugul Vost ce-al nost braț ține
Vă dăm cinstea cuvenită
Dar credință tot mai mică.

Increde-ni-om și cum înainte
Și ne-om înfrățiți cu noi
În a noastră strălucită
Cari Vă vor să vă ducă la noi.

— De-acuma și plugarii
Vreau să aibă adeverați păstori
Lăpădându-se de toți măgarii
Căți îi erau vinzători.
Opinea românească.

FUGA LUI GAPON.

În Paris au apărut memoriile lui Gapon. Acest popă care a fost începătorul revoluției rusești, scrie despre fuga sa din Rusia în modul următor:

— O lună de zile m'am ascuns prin păduri, cînd tovarășii mă înștiințară să fug, căci stăpînirea mă caută în toate părțile. Tovarășul, care fu trimis la mine, mi-a și spus cum aș putea fugi, între altele mi-a dat numele unui contrabandist care pentru o sumă mai mare s'a încredințat să mă ducă peste graniță.

N'am stat nici o clipă pe zădărași, mi-am căutat gura și am spus spre a ajunge cât mai de grabă la gară.

Era o noapte foarte întunecată, un vifor groaznic stăpînea întreaga natură. Vîntul m'era înspăimîntător printre arborii pădurii întristate. Zăpada zăcea în valuri pe marginea drumului de țară.

Simțeam cum vîntul mă rac până la oase și cum sîngele mi se îngheța în vine. Mi se pare că mă urăresc înguri necunoscute.

Vizitiul se întoarce către mine și tremurînd de frig, îmi zice că a greșit calea.

Eram aproape de-a leșina de spaimă. Dacă scap trenul, atunci sunt pierdut. M'am dat jos din căruță și ca un nebun căutam prin zăpadă să găsesc drumul. Zece minute am căutat în dreapta și în stînga, dar n'am găsit drumul. Peste zece minute s'ajuns la gară, unde am aflat că bucuria mea, că trenul a întârziat.

Suindu-mă în vagon, mă simțeam ușurat. Bucuria-mi însă n'a ținut mult, căci în Peshkau în urma întârzierii am rămas de trenul cu care voiam să merg mai departe. Până la plecarea următorului tren am trebuit să aștept zece ore. Eram neliniștit de purtare jandarmilor. Mi era frică că-mi vor cere pașaportul, ceea-ce eu n'aveam. În acest caz mă arestau chiar dacă nu șsiau că cine sunt.

M'am hotărît să nu rămîn la gară, ci să merg în oraș. Bagajul l'am lăsat la portarul garei și am plecat spre oraș. Cu două ore înainte plecarea trenului m'am întors la gară, și ca să nu atrag atențiunea nimînu, m'am culcat în sala de așteptare clasa II-a. Deși dormiam simțeam că o privire aspră să îndreaptă către mine.

Mă deștept.

Înainte mea stă un om în haine civile, care cu privirea sa îndrăzneată căuta a-mi străpunge interiorul. Neliniștit, dar profă-

De-ale partidului.

Organul din Sibiu s'a alcătuit în ziua de 4. Februarie. În conducerea organului au fost aleși următorii tovarăși: Iosif Mettert, Arthur Galandauer, Carol Marschall, Mihai Schultz, Ioan Serbó, Carol Hasis și Ioan Crețu. Toate scrisorile și tot ce privește organul sunt a se trimite pe următoarea adresă: Arthur Galandauer Sibiu, (Tipografia Drotleff).

„România Muncitoare“ mărită.

Cu începere dela 5 Martie vechiu, confratele nostru din București, „România Muncitoare“ va apare în format mărit. Mărirea formatului ne dovedește că mișcarea din România e pusă pe un fundament sănătos. Urăm mult succes tovarășilor din România în lupta lor.

Cronica.

— **Viata politică.** Dieta s'a dizolvat în ziua de 19 Februarie. Când vor fi nouile alegeri încă nu se știe. Prin dizolvarea Dietei s'a sfârșit comedia, pe care coaliția a jucat-o un an întreg de zile. În tot cazul facem atent pe tovarășii noștri să se pregătească pentru nouile alegeri și voturile lor să nu le dea altora de cât numai candidaților socialdemocrați.

— **Sporirea populației** în Ungaria pe 1905 a fost cu 84.000 suflete mai mică, decât în anul 1904. Cauza este că cea mai mare parte a poporului muncitor e nevoit, să-și ia drumul spre America, pe când stăpînitorii să ceartă pentru comanda maghiară în loc de a îmbunătăți starea economică a populației.

— **Sporirea jandarmeriei.** Ministrul de Honvezi a lansat un ordin prin care ordonă sporirea jandarmeriei cu 870 jandarmi noi. Pentru aceasta are statul bani, pentru ameliorarea sarcinilor poporelui nu. Să înțeleagă că jandarmii trebuie sporii, căci astfel pălă de sânge ca cele dela Alesd și Nándorhegy nu se pot repeta.

— **Grevă mare în America.** În America se pregătește o mare grevă. Pe primavară, dacă nu se poate pune la cale până atunci înțelegere între posesorii de mine și lucrători. Minerii au un fond de grevă de 3 milioane dolari. Numărul lucrătorilor hotărâți de a intra în grevă se urcă la 550.000.

— **Monumentul Louise Michel.** Comitetul socialdemocrat din Paris a luat inițiativa să ridice un monument pe mor-

mintul celebrei revoluționare franceze Louise Michel care a murit acum câte-va luni.

— **Femeile din America.** Din cele treisute și șase ocupațiuni pentru bărbați, în trei sute au eucerit loc femeile. Statistica din urmă ne arată cum își câștig pâinea de toate zilele. În Statele-Unite sunt 193 ferari, 10 birjari, 120 topitori de fier, 409 electrotehnici, 1041 arhitecți, 167 sculptori, 545 lemnari, 45 decoratori, 1759 pictori, 989 spărgători de pietre, 1668 funcționari de tren, 571 mașiniști, 186 morari, 5574 barbieri, 8119 medici, 807 dentiști, 2198 ziaristi, 1011 avocați, 3378 predicatori, 150.000 agenți, 3000 hamali, 879 scriitori de noapte și 8118 scriitori de zi, tot din femei.

Din sindicate.

Muncitorii de pământ.

Regulamentul de afaceri al sindicatului muncitorilor de pământ.

În grupele locale se ține în fie-care săptămână ore oficiale, în care timp se efectuează plățile și înscrierile. De oare-ce în asemenea timp se ivesc și alte afaceri ale sindicatului, este necesar, că pe cât se poate să fie de față președintele, casierul, controlorul și bărbații de încredere.

Inscrierea membrilor.

Inscrierea membrilor în sindicat se face în modul următor:

1. Numele, pronumele și datele celui care să anunță, să înscrie în rubricile goale ale „listei de înscriere“.

De oare-ce aceste „liste de înscriere“ sunt prevăzute cu numerii curente și formează documente importante, trebuie să se poarte grijă de ele ca la ochii din capul omului, și sunt a se trimite în fie-care lună comitetului conducător central.

1. Fie-care membru nou primește o carte (libel) de membru, ale cărei rubrici sunt a se umple conform „listei de înscriere“. În această carte își subserie și membrul numele cu mâna proprie (dacă nu știe să scrie face cruce la subscriere). La primirea cărții de membru, membrul este îndatorat a plăti 50 fileri, care sumă o plătește ca taxă de înscriere; un astfel de membru nou înscris pentru cartea de membru nu plătește nimic.

Dacă un membru perde cartea de membru, trebuie să se adreseze către bărbatul de încredere, sau către președintele grupei locale din orașul acela, care reciproc este

îndatorat a se adresa centrului pentru edarea unui duplicat. *Alt-cum nu este permis a se proceda.* Pentru un duplicat membrul plătește grupe 20 fileri. Numărul perdut al cărții de membru și numele membrului să publică în foaia oficială a sindicatului.

3. Ast-fel de membrii cari au fost deja membrii vre-unei societăți și să alătură în grupe de sindicat, *nu plătesc taxă de înscriere și nici pentru cartea de membru nu plătesc nimic.*

4. Ast-fel de membrii, cari plec din locul lor de locuință în altă parte la lucru, sunt îndatorați a anunța acest lucru, înainte de plecare, grupei lor și a se presenta în grupa din locul unde sosesc.

Asemenea notări să înscrie de către conducătorii grupelor în cartea de membru pe fața care este rezervată pentru aceste însemnări; pe foile de controlă sunt a se nota numele celor plecați și unde au plecat. După faceren acestor însemnări membrul poate plăti cotizațiile săptămânale acolo unde lucră.

Dacă membrul merge în o asemenea localitate la lucru, unde nu este grupă, atunci nu trebuie să anunțe plecarea, dar este îndatorat a trimite cotizațiile săptămânale grupei din localitatea sa.

Manipulațiunea banilor și facerea socotelilor.

5. Plătirea cotizațiilor se face în orele oficiale hotărâte. Casierul poate primi bani pentru cotizații numai atunci când președintele, controlorul sau locțiitorii acestor sunt de față.

Inregistrarea cotizațiilor sunt a se efectua strict conform instrucțiunii. *Casierul primește banii, controlorul înscrie în rubrica de pe foaia de control lângă numele membrului, suma săptămânilor plătite.* La sfârșitul orelor oficiale, casierul și controlorul adună reciproc suma de pe foaia de control și suma totală o înscrie în registrul de casă. Tot ast-fel numără listele de înscriere ale membrilor și suma totală o înscrie în rubrica necesară din registrul cassei.

Rubricile din registrul de casă sunt a se aduna în fie-care lună, și partea centrului din sumele intrate sunt a se trimite în primele opt zile ale fie-cărei luni centrului.

În sfârșit, în pe-care pătrar de an trimite grupele o dare de seamă centrului, prevăzută cu iscăliturile tuturilor funcționarilor, la care dare de seamă este a se alătura și foaia de control, precum este a se trimite și aceea sumă care mai lipsește conform dărei de seamă pătrării și care încă nu s'a trimis centrului.

Pentru ținerea strictă a acestor instrucțiuni sunt răspunzători reciproc toți funcționarii, dar în prima linie președintele și controlorul.

Acele grupe, care fără a anunța înainte și fără motiv îngăduitor nu trimite centrului socotelile până la ziua 10 a fie-cărei luni să provoacă prin foaia sindicatului.

Din toate cotizațiile plătite rămân 2 fil. (două fileri), din toate înscrierile rămân 10 fil. (zece fileri) grupelor, din care sumă grupele își acoper spesele locale, precum: chirie, conferințe, bibliotecă, agitație și altele. Conducerea grupelor poate aduna cu învoiala membrilor 2 fileri pe săptămână ca adaus de chirie.

6. Dacă grupele au asemenea spese, cari nu se acoperă cu adausul de 2 fileri, la ast-fel de spese este a se cere învoiala comitetului conducător. *Dacă nu se procede ast-fel toată răspunderea cade pe conducătorii grupei personal.*

7. În cassa grupei nu se poate ține o sumă mai mare de cât 50 coroane, ci să depună în cassa de păstrare spre fructificare.

Foaia.

Foaia în limba maghiară „Világszabadság“, în limba română „Adevărul“ (Glasul Poporului) nu facează proprietatea sindicatului, dar redacțiunea se poate reprezenta în conducerea centrală și este îndatorată a publica toate afacerile sindicatului. Foaia o comandă

cându-mă nepăsător, m'am dus în clasa treia și m'am culcat din nou.

Străinul m'a urmărit și aicea și vedeam că vorbește cu jandarmii.

Am auzit bine, cum spunea jandarmilor: „El e!“

Suindu-mă în tren, îmi făceam socoteala, că străinul, care după toate semnele e un agent secret al poliției, mă va urmări, ca în un oraș mai mare să mă poată aresta. M'am hotărât, că în decursul călătoriei să săr din tren, dar acest plan nu l'am putut aduce la îndeplinire, de oare-ce în vagon cu mine erau mai mulți inși. Ne având succes în primul plan, m'am hotărât să mă dau jos în orașul S. și de aici pe căi neumblate să trec granița.

Pe tren am făcut cunoștința unui slujbaş de tren, care mi-a recomandat în orașul S. o mică ospătărie.

Ospătarul de origină polon, m'a primit foarte prietenos. După miezul nopții am intrat cu el în vorbă. Între altele am vorbit și despre starea polonilor.

Ospătarul cu lacrimi în ochi a recunoscut că eu iubesc poporul. L'am întrebat că s'ar învoi a mîntui pe un om, care luptă pentru eliberarea poporului rus. La răspunsul lui că da, i-am spus că cine sunt, că sunt prigonit și l'am rugat să mi dea o căruță până în orașul N. A doua zi m'a dus la un evreu dela care am cumpărat cai și căruță.

Plecând din sat în sat, m-am oprit în

o mică ospătărie spre a prânzi, când deodată să deschide ușa și un jandarm intră. Vreme îndelungată m'a privit neîncrezător, dar nu mi-a zis nici o vorbă. Grăbiți ne-am depărtat și după o fugă de patru zile și patru nopți, am ajuns în satul, care numai câțiva pași era dela granița țării.

Aici m'a părăsit prietenul meu polon și m'a dat în grija omului pe care mi l'au recomandat tovarășii din Petersburg, ca să mă treacă peste graniță.

Câte-va ore am stat în casa acestuia. Tot acolo mi-am lăsat bagajul ca la caz de scăpare, să mi-l trimită. A doua zi, îmbrăcat în haine de țeran, m'am suit în căruță și am plecat spre orașul T., unde am fost găzduit în o casă din marginea graniței.

Natura era învălită în o pâlcă deasă, la câțiva pași se vedeau semnele, cari despărteau granița germană de cea rusă. Ajungând aci am pus mâna pe revolver pregătindu-mă pentru toate eventualitățile.

Tovarășul abia mi-a putut sopți, că suntem urmăriți, când deodată auzim strigând: „Stat!“

La o distanță de patruzeci pași am zărit un soldat, care se apropia de noi. Ne-am iuțit pașii, dar soldatul se apropia tot mai tare. Aproape era să ne ajungă, dar se împedecă și cade. Această întâmplare ne-a mîntuit viața. Cu o minută mai târziu am trecut granița...

Eram pe pământ străin.

cancelaria sindicatului — conform trebuinței — de la administrație și o trâmite membrilor. Sindicatul plătește administrației pentru fie-care foaie 4 fileri și spesele de expedițiune le poartă administrația. Toți membrii sindicatului primesc foaia „Adevărul” gratuit, dacă nu sunt în restanță cu cotizațiile săptămânale.

Adunările grupelor locale.

Intr-o zi hotărâtă de conducerea grupelor locale să țină adunare lunară. În aceste adunări să discute scopurile sindicatului, afacerile interne ale grupelor locale și toate acele afaceri cari au scopul prosperării grupelor. În conducerea locală, și pentru câștigarea puterilor necesare să fac alegeri noi și despre toate afacerile este a se face raport membrilor. Hotăriri numai întru atât pot aduce, întru cât privesc afacerile interne ale grupelor; alte hotăriri numai în așa formă pot fi aduse, pe care grupa le prezintă centrului ca propunere.

Adunarea generală.

Grupa locală își ține adunarea generală, conform § 13 din statute, în primele opt săptămâni ale fie-cărui an, în care să face raport despre funcționarea grupeii în anul trecut, își relege conducătorii și cu aprobarea majorității înaintează propunerile aduse comitetului consilier sau adunării generale.

Cătră conducătorii grupelor! În ședința comitetului conducător, ținută în ziua de 30 Ianuarie nou, s'a adus următoarea hotărâre:

I. Având în vedere, că cea mai mare parte a muncitorilor de pământ să află acum fără câștig, și nu au suma necesară pentru a plăti taxa de înscriere și voese a deveni membrii ai sindicatului, dar nu pot din cauza sus amintită, comitetul conducător a hotărât că taxa de înscriere (50 fileri) nu trebuie să fie plătită numai de cât, ci și pentru plățirea acestei sume timp de 6 luni (până la 1 August) în care timp fie-care membru este îndatorat a achita această taxă în grupa lin comuna în care locuiește.

Afară de aceasta să aduce la cunoștința conducătorilor grupelor, că foaia „Adevărul” numai aici o primesc, cari au plătit deja cotizația pe o săptămână și nu sunt în restanță cu mai mult de patru săptămâni.

Asupra acestui lucru trebuie să ducă grijă conducătorii grupelor și să încunoștiințeze centrul despre fie-care caz în această privință.

Comitetul conducător central.

116 Grupe. Sindicatul muncitorilor de pământ u alcătuit până acum 116 grupe. Organizarea muncitorilor economi merge cu pași uriași înainte și în curând acest sindicat va fi unul din cele mai puternice din țara Ungară.

Cu bucurie înregistrăm acest lucru, căci prin această organizare își vor îmbunătăți soarta și aceste albine ale pământului, care lucră din zor de zi până în întunerecul nopții pentru trântorii societății actuale, dar ei sunt nevoiți a trăi în mizerie și neajuns.

Muncitorii constructori.

A III-a adunare generală a delegaților sindicatului muncitorilor constructori din Ungaria s'a ținut în zilele de 30 și 31 Ianuarie, 1, 2 și 3 Februarie 1906. La această adunare generală au fost reprezentate 138 grupe cu 133 delegați și 6 secțiuni speciale cu 70 delegați cari în total au reprezentat 14.150 membrii.

Din raportul secretarului se constată că sindicatul a avut în decursul anului trecut în munca sa de organizare succes mare, căci a alcătuit în diferitele părți ale țerei 93 grupe noi.

În privința ajutorului de drept (advocat) face raport Deu Kadessa M. din care se constată că în decursul anului s'au întentat 232 procese contra datelor de lucru, din care 128 au fost duse la sfârșit iar 104 sunt încă în curs. Din procesele sfârșite 54 au fost cu succes pentru lucrători, 42 cu per-

dere pentru lucrători, iar 12 s'au sfârșit cu împăcare.

Prin procesele câștigate lucrătorii au avut un folos de 4470.

După facerea raportului comisiunii de revisiune adunarea generală dă absolutoriul comitetului conducător,

Iosif Fülöp (Cluj) atrage atențiunea comitetului conducător asupra lucrătorilor constructori români și propune edarea foaiei speciale și în limba română. După o discuție la care au luat mai mulți parte se hotărăște ca comitetul conducător să confereze cu partidul socialdemocrat ca foaia partidului „Adevărul” să deschidă o rubrică specială pentru lucrători constructori și muncitorii constructori români să primească această foaie, căci a eda o foaie specială încă nu a sosit timpul, de oare-ce numărul membrilor de limbă română încă nu este așa de mare ca să se poată întreține o foaie specială în limba română.

Tot astfel s'a hotărât ca lucrătorii constructori sârbi să primească foaia partidului „Narodni Glas”.

Discuția asupra modificării statutelor și a regulamentului de afaceri a fost foarte vie și a durat aproape trei zile. La această discuție au luat parte aproape toți delegații, ceea-ce dovedește că lucrătorii constructori s'au deșteptat din letargie și sunt deja destul de conștienți de sine. Spațiul acestei foi nu ne permite a ne ocupa pe larg cu aceste discuții și suntem nevoiți a estrage numai cele mai importante hotăriri aduse.

Mai toate propunerile de ajutor au fost deocamdată respinse de adunarea generală după vorbirea tovarășului Bokányi care zice: Mai întâi de toate datorința sindicatului este, ca capitalul de care dispune să fie întrebuințat pentru regularea condițiilor de lucru ale lucrătorilor constructori, și atunci când aceste condiții vor fi regulate, când în toată țara lucrătorii constructori vor avea condiții favorabile, vom putea vorbi de celelalte ajutoare, azi nu avem lipsă de ajutor de boală, dar avem lipsă a ne asigura o existență mai bună prin care vom putea fi în stare a ne face un fond mare care ne va putea da ajutor în toate cazurile și la toate nevoile.

Ca ajutor de înmormintare s'a hotărât a se da 50 coroane.

Punctul în privința cotizațiilor membrilor s'a primit astfel: Membrii plătește o cotizație săptămânală de 30 fileri care se împarte astfel: 15 fileri pentru fondul de ajutor, 5 fileri pentru administrație, 10 fileri pentru întreținerea grupelor și secțiilor. Suma din urmă (10 fileri) rămâne în cassa grupelor și secțiilor pentru acoperirea cheltuelilor locale.

Urmează alegerea comitetului conducător, care a avut următorul rezultat:

Președinte: I. Alexandru Garbai (336 voturi), II. Iosif Sütő (175), III. Francisc Staudt (257).

Secretari: I. Iosif Gyuriás, (323), II. Alexiu Markó (299).

Casieri: I. George Gogoja (337), II. Irmiie Skultety (207).

Membrii consilierii: Alexandru Stefkovics (333), Iuan Szeili (215), Pavel Hegedüs (318), Stefan Laib (292), Iosif Kenéz (148), Desideriu Bokányi (338), Ioan Müller-Dörr (329).

Comisiunea de supraveghiere: Francisc Davidek (150), Pavel Tringer (189), Ioan Józán (334), Coloman Kmetti (330), Francisc Ecker (335).

Membrii de întregire: Iuliu Varga (333), Stefan Kerékes (337), Eduard Zimmermann (322), Heinrich Waldmann (338), Iosif Gombas (337), Iosif Bokó (323).

Tovarășul Desideriu Bokányi resumează munca de cinci zile a acestei adunări generale — zicând — lucrul cel mai principal nu este întotdeauna rezultatul, ci aceea ce ne face înainte este înțelegerea. Putem constata că munca acestor cinci zile nu a fost

zadarnică. Dela adunarea generală trecută până la cea prezentă am făcut înaintări mari. Acei, cari azi sunt adunați aici, reprezintă pe muncitorii constructori unei țări întregi; ei s'au arătat ca oameni serioși și conștienți, cari nu alerg după fraze, ci fac deosebire între imposibil și realizare și conform acestor aduc hotăriri. Că noi încă nu ne-am ajuns scopul, înseamnă că suntem oamenii unei lume noi, și cu cât sunt scopurile noastre mai depărtate și mai mari, cu atât mai mult trebuie să ne silim a le ajunge. El sfârșește cu îndemnarea de a lupta cu mare entuziasm și foc pentru drepturile întregii familii a muncitorilor.

De pe câmpul muncii. În Óbecse muncitorii constructori stau înaintea grevei din cauza nerecunoașterii regulamentului de muncă pe 1905.

Erzsébetfalva. Nică aici nu au putut să se înțeleagă muncitorii constructori în privința regulamentului pe 1906.

Karczag. Aci tovarășii au predat pretinderile dătorilor de lucru și stau înaintea luptei. Muncitorii constructori înconjurați orașul Karczag.

Körmend. Meșterii nu au primit cerințele muncitorilor constructori. Muncitorii constructori stau înaintea luptei.

Nagyoroszi. Muncitorii constructori de aici s'au pus în grevă. Nagyoroszi este de înconjurat.

Kalocsa. Cerințele muncitorilor au fost primite numai de Müller János, Graf Lajos meșterii zidari și Filvig meșter dulgher, ceilalți meșteri amenință pe muncitorii cu excludere din lucru.

Somogy-Csurgó. Muncitorii constructori de aici au pus mai multe binale sub boicot, din cauză că meșterii nu au voit să se țină de regulamentul primit de ei.

Kisvarda. Dătorii de lucru nu voese să îndeplinească cerințele muncitorilor, ei contra voese să reducă plata de până aci. De înconjurat nu este numai orașul Kisvarda ci și clădirea fabricii de petrol (Nyir-Bogdány, care trebuie gătată la Aprilie.

Torda. Muncitorii de aici stau înaintea grevei. Dătorii de lucru voese să aducă lucrători din provincie. Băgați de seamă.

Balaszgyarmat. Tovarășii constructori duc luptă pentru introducerea regulamentului pe 1906.

Hajdunánás. Și aci stau tovarășii constructori înaintea luptei. Au predat dătorilor de lucru memorandumul.

Högyész. Aci tovarășii să pregătesc a se pune în grevă.

Marosvásárhely. La clădirile firmei Nagy Lajos și Keleti tovarășii constructori să pregătesc a se pune în grevă.

Sub boicot sunt următoarele locuri: Ráczalmás, Gyoma, Eger, Jászkesz, Tapó, Rajka, Szentbenedek, Siófok, Székesfehérvár, Timișoara.

În ajunul grevei stau lucrătorii constructori în următoarele locuri: Devcsér, Eszék, Gyöngyös, Nemetboly, Sárvár, Pehér-emplom, Rött-Borsmonostor, Lugoj, Aszód, Versez, Ada, Arad, Segesvár, Pásztó, Képest, Törökbecse, Szászregén, Bács-Senttamás, Török-Bálint, Szentcs, Nagykovács, Kisbér, și Nagy-kombós.

Posta redacției.

J. N. Paur, Sibiu. Din lipsă de spațiu nu a putut apare în numărul de ieri în numărul viitor vom aduce articolul.

T. M., Arpașul superior. Am primit. Foia va merge regulat.

E. Urzică, Dorohoi. Am primit articolul, mai pe larg prin scrisoare.

N. Tipuriță, Tabasco Colo. Trâmite un dolar și-ți vom trâmite Calendarul și broșura pentru mărirea sumei.